

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/117/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112229560
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112229560.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., so sídlom Bratislava, Žabotova 2/B, proti žalovanej: E. T., nar. XX.X.XXXX, bytom C. T. X, o zaplatenie 102,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 3.7.2013 pod č. k. 14C/389/2012-42, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania.

Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 14C/389/2012-42 rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 73,42 eur spolu s 5,75 % ročným úrokom z omeškania od 9.2.2013 do zaplatenia, a to v splátkach po 20,- eur mesačne až do úplného vyrovnania dlhu, splatných vždy do konca kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 16,50 eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že na základe zmluvy o zriadení účtu žalobca žiadal zaplatenie čiastky 102,29 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 73,42 eur od 8.10.2010 do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že žalovaná si zriadila účet u žalobcu zmluvou zo dňa 10.9.2008. Nebolo ale dojednané povolenie prečerpania na osobnom účte, pričom aj sama žalovaná potvrdila, že nikdy takúto službu nežiadala. Súd potom nárok mohol posudzovať len ako bezdôvodné obohatenie a priznal žalobcovi len 73,42 eur, avšak bez sankčných úrokov, ktoré by mohli vyplývať z bodu 1.E.4 sadzobníka poplatkov. Súd priznal istinu len zo zákonným úrokom z omeškania 5,75 % ročne, ale až odo dňa doručenia žaloby, pretože nebolo preukázané, aby žalobca doručil žalovanej výzvu na základe ktorej by žiadal úhradu žalovanej sumy. V prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol.

Samotný nárok žalobcu súd posudzoval ako zmluvu o bežnom účte podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb., že zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

O bezdôvodnom obohatení okresný súd rozhodoval podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., že kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p., kde úspešnému žalobcovi priznal len náhradu 16,50 eur na zaplatenom súdnom poplatku. Dôvody hodné osobitného zreteľa prečo úspešnejšiemu žalobcovi nebola priznaná náhrada trov konania súd videl v sociálnej situácii žalovanej, ktorá je na materskej dovolenke, poberá len rodičovský príspevok a celkove je v zlej sociálnej situácii.

Proti rozsudku okresného súdu v zamietavej časti dal odvolanie právny zástupca žalobcu. Tu poukazuje na to, že časť obsahu zmluvy podľa § 273 Obchodného zákonníka je možné určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Podľa čl. 1 bodu 7 Všeobecných obchodných podmienok (VOP) za poskytovanie bankových produktov a služieb je banka oprávnená účtovať si poplatky podľa aktuálneho sadzobníka poplatkov. Sankčným poplatkom sa rozumie zmluvná pokuta spojená s porušením, resp. neplnením zmluvy. Nevyrovnanie nepovoleného debetu v stanovenej lehote sa považuje za podstatné porušenie zmluvy o účte. Ak na účte vznikne debetný záporný zostatok, t.j. prekročené povolenie prečerpania, má banka právo uplatniť si úročenie debetu, (prečerpania), a následne takýto úrok účtovať na ľarchu majiteľa účtu. Preto sankčný úrok (zmluvná pokuta) je vo výške 28,87 eur. Debetný zostatok z nedoplatkov na poplatkoch a úrokoch predstavuje 73,42 eur. Podľa sadzobníka poplatkov má žalobca právo na 25 % úročenie do 30.6.2012 a po tomto dátume na 28 % sankčné poplatky.

Žalobca nesúhlasí s nepriznaním náhrady trov konania a použitie § 150 ods. 1 O.s.p.. Nebol tu dôvod nepriznať úspešnému navrhovateľovi trovy konania. Odvolateľ navrhuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vyhovieť návrhu v celom rozsahu s tým, že uplatňuje si náhradu trov konania.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť v jeho napadnutej časti ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatnil právo na zaplatenie sumy 102,29 eur, ktorá pozostáva zo 73,42 eur istiny z prečerpania úveru a sankčného úroku z omeškania 28,87 eur. Žalobca vychádza z toho, že Dexia banka Slovensko, a.s., predchodca žalobcu, uzavrela so žalovanou Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb dňa 10.9.2008. Podľa obsahu zmluvy (č. I. 14 spisu) bola: 1/ dojednaná zmluva o zriadení účtu, 2/ zmluva o vydávaní a používaní platobnej karty. V bode 4 sa ale uvádza, že návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služieb a povolené prečerpanie na osobnom účte sa neuzatvára. V tomto prípade neexistuje žiadna zmluva o tom, aby došlo k dohode o povolenom prečerpaní na osobnom účte. Je doložený len dodatok k zmluve o účte tzv. bonus (č. I. 16 spisu) zo dňa 10.9.2008, kde sa banka zaväzuje poskytnúť majiteľovi účtu k balíku služieb balík výhod, a to bonus vo výške 600,- Sk (19,92 eur).

Ak nedošlo k uzavretiu zmluvy o povolení prečerpania na osobnom účte, potom ani žalobca nemôže požadovať sankčnú úrokovú sadzbu 20 %, čo vyplýva zo sadzobníka poplatkov doloženého na č. I. 28 spisu. Odvolací súd považuje za správne právne posúdenie zmluvného vzťahu medzi účastníkmi ako uzavretie zmluvy o bežnom účte podľa § 708 a násl. Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb., ale samotná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou tak, ako to má na mysli ustanovenie § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.. Spotrebiteľskou zmluvou je totiž každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Okresný súd mohol poskytovať ochranu spotrebiteľovi - žalovanej

ako klientovi banky zo zmluvy pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Bola uzavretá zmluva o zriadení účtu a zmluva o používaní platobnej karty, ale nebolo preukázané to, aby došlo k uzavretiu zmluvy o povolení prečerpania na osobnom účte. Žalobca nemôže požadovať nejaké nároky z debetu prekročenia prečerpania na účte a s tým spojené sankcie za toto prečerpanie. Navyiac, odvolací súd poukazuje na to, že sám žalobca považuje sankčné poplatky za zmluvné pokuty, pričom podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., zmluva o zmluvnej pokute vyžaduje písomnú formu. Na uzavretie zmluvy o platení zmluvnej pokuty nepostačuje odkaz na všeobecné obchodné podmienky.

Je neprijateľnou zmluvnou podmienkou to, že banka môže meniť obchodné podmienky svojvoľne, tak ako to vyplýva z bodu VII Záverečné ustanovenia zmluvy z 10.9.2008 o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Banke postačuje zmeny obchodných podmienok, resp. sadzovník zverejňovať len elektronicky v komunikačných zariadeniach banky, čím spotrebiteľ je vystavený tomu, že musí usledovať, a to každodenne, či žalobca nemení obchodné podmienky z pôvodnej zmluvy. Tým sa žalovaný ako spotrebiteľ dostáva do nevýhodnej pozície vo vzťahu k poskytovateľovi služieb - banke, keď nemôže ovplyvňovať zmenu obchodných podmienok, a navyiac, neexistujú žiadne podmienky, za ktorých môže banka oprávnené meniť svoje obchodné podmienky. Preto odvolací súd považuje takéto ustanovenie zmluvy o voľnej zmene obchodných podmienok zo strany banky za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá potom podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatnou.

Keďže nebolo preukázané, aby došlo k dohode medzi účastníkmi na povolenie prečerpania na osobnom účte, potom okresný súd správne posúdil nárok žalobcu ako bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaná síce prečerpala úver, o čom nebola dohoda účastníkov, a tak je povinná bezdôvodné obohatenie vydať. Na druhej strane, ak je v omeškaní s plnením svojho peňažného záväzku, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka môže žalobca požadovať pri bezdôvodnom obohatení úroky z omeškania vyplývajúce zo zákonného predpisu a tým je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Žalobca má právo len na zákonný úrok z omeškania vo výške 5,75 %. U žalobcu nevznikol nárok na zmluvnú pokutu - sankčný úrok v rozsahu uplatnených 28,87 eur. Z tohto dôvodu krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ návrh žalobcu v prevyšujúcej časti bol zamietnutý.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania. Úspech žalobcu v konaní bol len pomerný, preto okresný súd správne uvažoval v intenciách § 142 ods. 2 O.s.p., kde súd môže náhradu trov pomerne rozdeliť, prípadne vysloviť, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Okresný súd mohol podľa § 150 ods. 1 O.s.p. z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať viac úspešnému žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania. Je nesporné, že žalovaná je v zložitej sociálnej situácii, pretože je na materskej dovolenke, stará sa o tri maloleté deti a jej príjem predstavuje rodičovský príspevok 190,- eur + prídavky 60,- eur. Sám spor bol zavinený žalobcom, ktorý napriek neuzavretiu zmluvy o prečerpaní na osobnom účte povolil žalovanej prečerpanie tohto účtu. Preto je vhodné nepriznať viac úspešnému žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.